

12 Objecten (hekwerken, rasters e.d.), wegen en paden langs oppervlaktewater

12.1 Inleiding

In dit hoofdstuk staat het aanleggen en verwijderen van objecten, wegen en paden naast een watergang centraal. Het kan hierbij bijvoorbeeld gaan om het plaatsen van hekwerken of het aanleggen van een fietspad.

Het aanleggen en/of het verwijderen van objecten (hekwerken, rasters e.d.), wegen en paden is niet zonder meer toegestaan. Door het aanleggen en het verwijderen kan de beschoeiing of het talud van de watergang beschadigd raken, waardoor de doorstroming van het water wordt belemmerd. Ook kunnen objecten het onderhoud aan de watergang belemmeren. Om die reden zijn er regels opgesteld ten aanzien van het aanleggen en het verwijderen van objecten, wegen en paden in of naast de watergang.

Als u van plan bent om binnen deze beschermingszones een object, een weg of een pad aan te leggen of te verwijderen, doorloop dan het desbetreffende stroomschema opgenomen in dit hoofdstuk. U ziet dan of de handeling is toegestaan en welke regels van toepassing zijn.

Stroomschema's

De stroomschema's zijn opgebouwd uit een aantal vragen (criteria). De vragen in de stroomschema's zijn nader toegelicht in de *toelichting*. Als het stroomschema doorlopen is, resulteert dat in een bepaalde uitkomst. Deze uitkomst kan zijn:

- zorgplicht;
- zorgplicht en algemene regel zonder meldplicht;
- zorgplicht en vergunningplicht.

Deze uitkomsten zijn in dit hoofdstuk nader toegelicht en uitgewerkt in regelgeving die van toepassing is. Als u een handeling gaat uitvoeren, dient u de voorschriften en regelgeving die in de betreffende paragrafen zijn uitgewerkt na te leven.

Aanvullende regelgeving

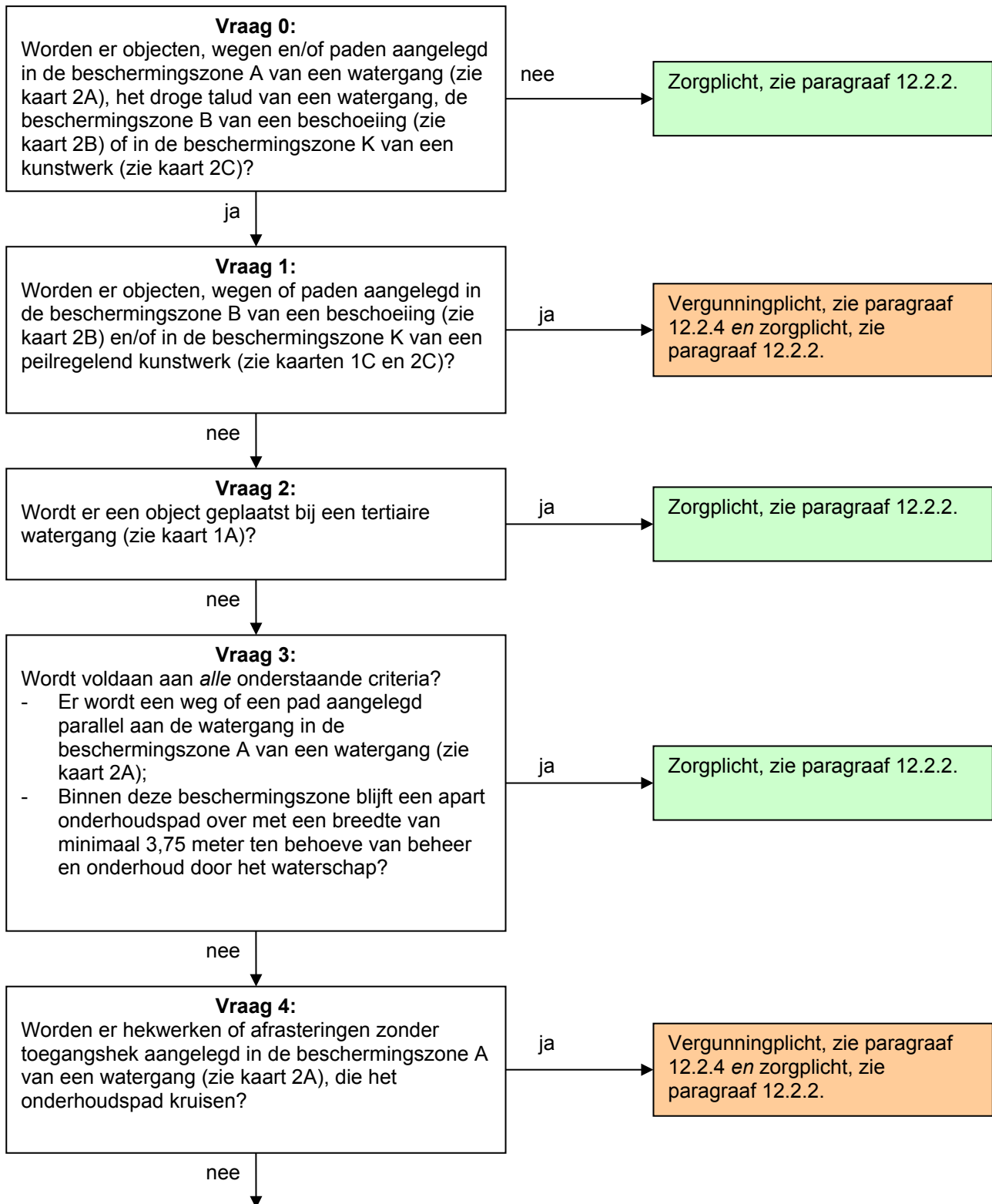
Naast de regelgeving die in dit hoofdstuk is opgenomen kan er ook nog andere regelgeving van toepassing zijn. Ook die regelgeving moet dan worden opgevolgd. Zo kan bijvoorbeeld de volgende regelgeving van toepassing zijn:

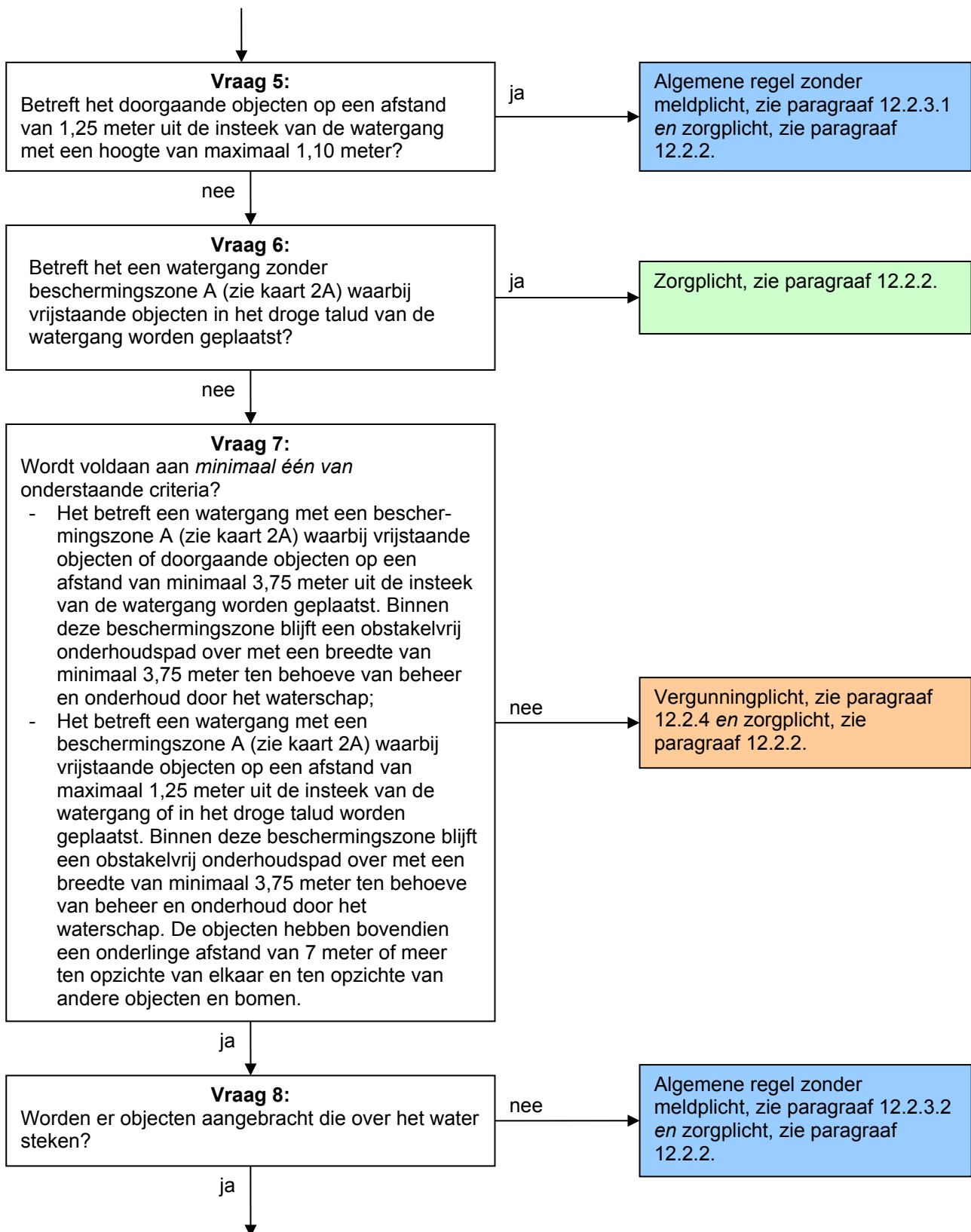
- Hoofdstuk 13 '*Constructies, objecten en vaartuigen in oppervlaktewater*'.
- Hoofdstuk 14 '*Aanleggen van natuurvriendelijke oevers en/of het verrichten van handelingen daarin of daarboven*'.
- Hoofdstuk 22 '*Verrichten van handelingen in of boven een vaarweg*'.
- Hoofdstuk 34 '*Hekwerken en schuttingen bij een waterkering*'.
- Hoofdstuk 35 '*Objecten bij een waterkering*'.

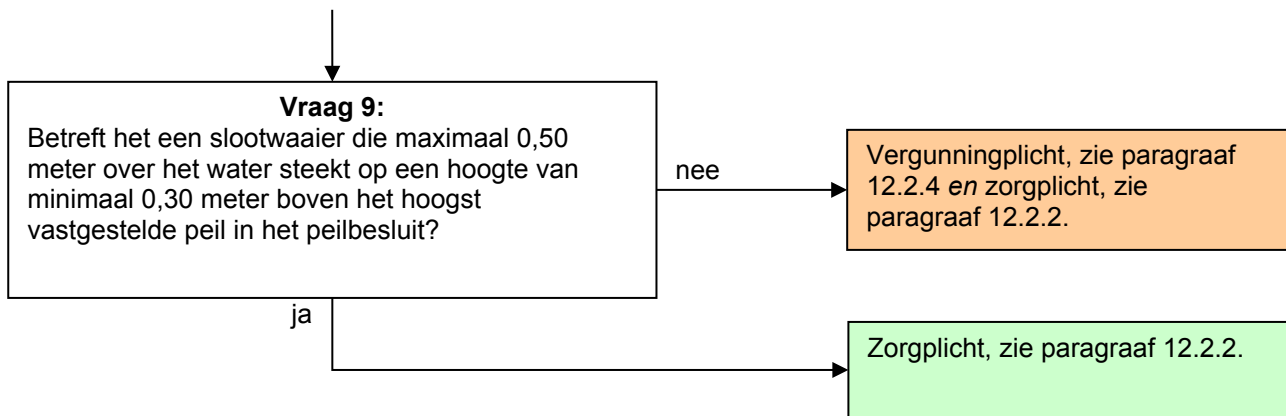
Verder kan er naast de regelgeving die in dit hoofdstuk wordt uitgewerkt c.q. benoemd, ook nog andere wet- en regelgeving van toepassing zijn (de genoemde regelgeving is dus niet limitatief). Het is aan de initiatiefnemer zelf om na te gaan of hij ook nog aan andere uitvoeringsregels en/of andere regelgeving moet voldoen.

12.2 Aanleggen van objecten, wegen en paden langs oppervlaktewater

12.2.1 Stroomschema aanleggen van objecten, wegen en paden langs oppervlaktewater

Toelichting bij vraag 0

Deze regelgeving is alleen van toepassing wanneer er objecten, wegen en/of paden worden aangelegd langs een watergang, in de beschermingszone A van een watergang, het droge talud van een watergang, de beschermingszone B van een beschoeiing of in de beschermingszone K van een kunstwerk. Hierbuiten geldt alleen de zorgplicht. Voor het plaatsen van objecten *in* een watergang geldt de regelgeving, opgenomen in hoofdstuk 13.

Toelichting bij vraag 1

Indien er langs de watergang een beschoeiing ligt die in beheer en onderhoud is bij het waterschap, dan is het niet wenselijk om objecten, wegen of paden binnen de beschermingszone aan te brengen. Hetzelfde geldt voor objecten, wegen of paden binnen de beschermingszone van een peilregelend kunstwerk. Als er toch de wens bestaat om in die zone objecten, wegen of paden aan te brengen dan moet per geval beoordeeld worden of dat acceptabel is. Daarom geldt voor deze gevallen een vergunningplicht.

Toelichting bij vraag 2

Wanneer objecten worden geplaatst bij een tertiaire watergang, dan geldt alleen de zorgplicht. Tertiaire watergangen hebben immers geen beschermingszone. Ook in het droge talud van tertiaire watergangen is het plaatsen van objecten geen probleem. Alleen de zorgplicht is hier van toepassing.

Toelichting bij vraag 3

Als er parallel langs een primaire of secundaire watergang een weg of pad wordt aangelegd, dan moet er naast die weg of dat pad een apart onderhoudspad beschikbaar blijven met een breedte van minimaal 3,75 meter. Is dit niet het geval dan moet per geval worden beoordeeld of dit kan worden toegestaan. Daarom geldt voor deze gevallen een vergunningplicht.

Toelichting bij vraag 4

Als er in de beschermingszone A van een watergang hekwerken of afrasteringen zonder toegangspoorten aanwezig zijn die haaks op de watergang zijn gesitueerd, dan gaat dat ten koste van het uitvoeren van het onderhoud aan de watergang. Is er bij een dergelijk hekwerk of afrastering geen toegangspoort aanwezig dan moet per geval worden beoordeeld of dit acceptabel is. Daarom geldt voor deze gevallen een vergunningplicht.

Toelichting bij vraag 5

Doorgaande objecten, zoals hekwerken, langs een primaire of secundaire watergang moeten op een afstand van 1,25 meter uit de insteek van de watergang worden aangelegd en mogen niet hoger zijn dan 1,10 meter, omdat het anders lastig is om onderhoud uit te voeren over het hekwerk heen. Bovendien zorgen hogere objecten mogelijk voor slagschaduw over de watergang, hetgeen de ecologie nadelig kan beïnvloeden. De breedte is ook van belang om maaisel of bagger te kunnen ontvangen. Zijn er redenen om hiervan af te wijken dan moet per geval worden beoordeeld of dit kan worden toegestaan. Daarom geldt voor deze gevallen een vergunningplicht.

In figuur 12.1 onder de toelichting bij vraag 7 is aangegeven waar een doorgaand object mag worden geplaatst.

Toelichting bij vraag 6

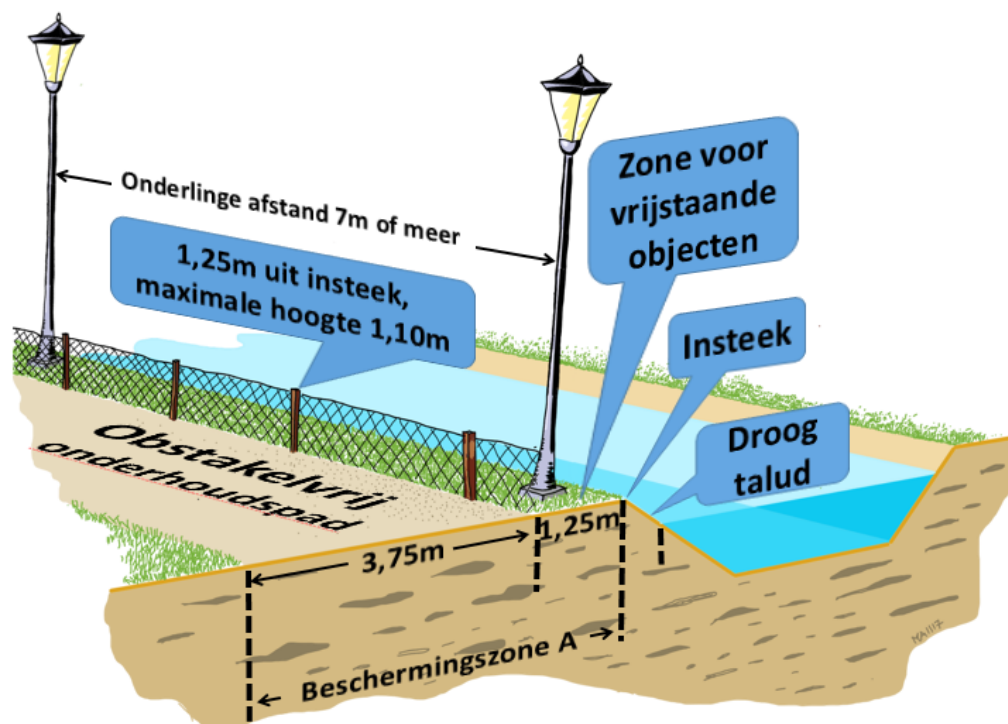
Als de watergang geen beschermingszone heeft dan mogen er objecten worden aangebracht in het droge talud van de watergang. Hiervoor geldt alleen de zorgplicht.

Toelichting bij vraag 7

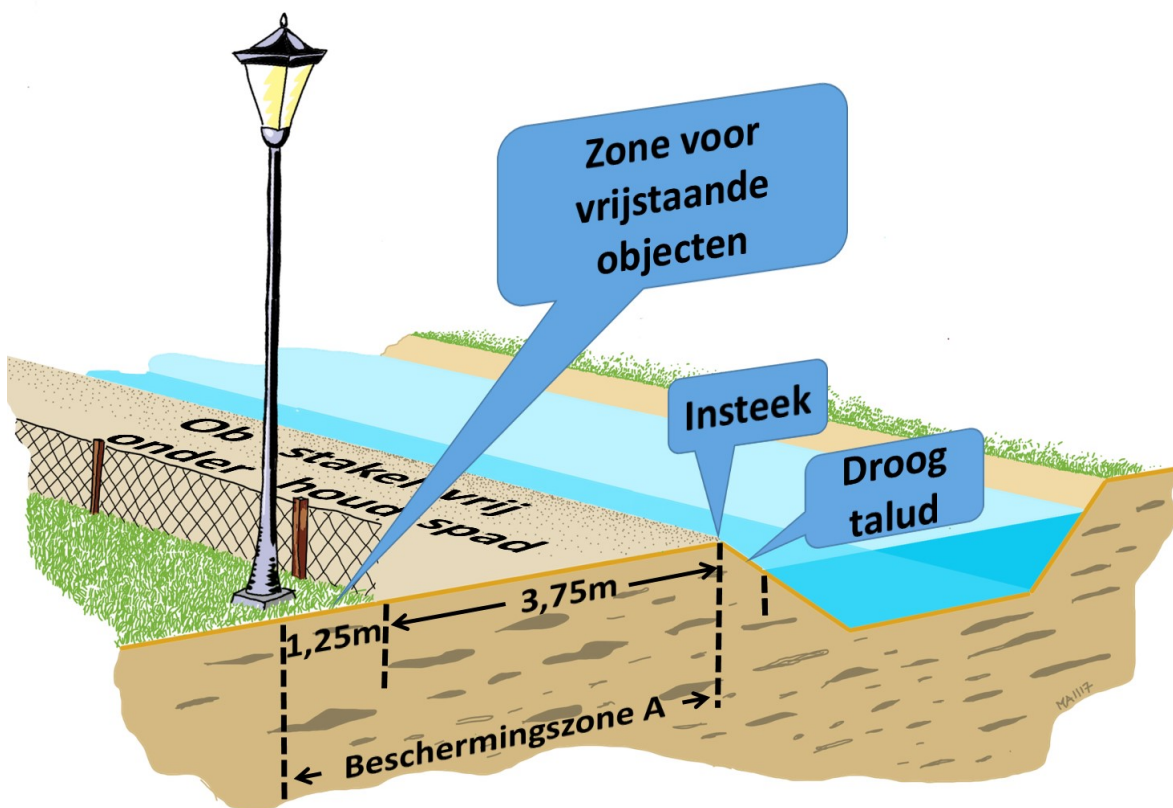
Als er vrijstaande objecten worden aangebracht in de beschermingszone A van een watergang, dan moeten ze aangebracht worden in de zone van 1,25 meter direct naast de watergang (zie figuur 12.1) of op een afstand van minimaal 3,75 meter uit de insteek van de watergang (zie figuur 12.2). Voor de zone van 1,25 meter breed direct naast de watergang gelden bovendien voorwaarden voor de onderlinge afstand van die objecten, aangezien de maaikorf van een onderhoudsvoertuig tussen de objecten door moet kunnen bewegen. Voor doorgaande objecten geldt dat ze op een afstand van minimaal 3,75 meter uit de insteek van de watergang moeten worden geplaatst. Zodoende blijft als gevolg van de handeling altijd een onderhoudspad vrij met een breedte van 3,75 meter. Deze afstand is nodig om het onderhoud machinaal te kunnen uitvoeren.

Als er vrijstaande objecten worden aangebracht in het droge talud van de watergang dan gelden er alleen voorwaarden aan de onderlinge afstand van deze objecten als de watergang een beschermingszone heeft, aangezien ook dan geldt dat de maaikorf van een onderhoudsvoertuig tussen de objecten door moet kunnen bewegen.

In onderstaande figuren 12.1 en 12.2 is bovenstaande nog eens inzichtelijk gemaakt.

Figuur 12.1 Bovenaanzicht objecten in de beschermingszone A van een watergang
Situatie met obstakelvrij onderhoudspad op 1,25 meter uit de insteek van het talud van de watergang

Figuur 12.2 Bovenaanzicht objecten in de beschermingszone A van een watergang
 Situatie met obstakelvrij onderhoudspad direct naast de insteek van het talud van de watergang

Toelichting bij vragen bij 8 en 9

Objecten die over de watergang steken bemoeilijken het onderhoud aan de watergang. Objecten die in de watergang worden aangebracht belemmeren ook nog eens de doorstroming en veroorzaken vuilophoping. Is het toch wenselijk om objecten over of in de watergang aan te brengen dan moet per geval worden beoordeeld of dit kan worden toegestaan. Daarom geldt voor deze gevallen een vergunningplicht. Een uitzondering is er voor zogenaamde waaiers. Hiervoor geldt de zorgplicht. Deze mogen maximaal 0,50 meter over de watergang hangen op een hoogte van minimaal 0,30 meter ten opzichte van het hoogst vastgestelde peil volgens het peilbesluit.

12.2.2 Zorgplicht

De zorgplicht zoals bedoeld in artikel 3.1 van de Keur is altijd van toepassing op handelingen binnen het beheergebied van het waterschap. Dit betekent dat de zorgplicht ook van toepassing is op de handelingen die onder de algemene regels vallen of de handelingen die vergunningplichtig zijn. Zorgplicht kan bijvoorbeeld inhouden dat:

- na afloop van de werkzaamheden het werk altijd in nette staat wordt achtergelaten. Hiermee wordt bedoeld dat oevers en taluds zodanig worden afgewerkt dat er geen grond of puin in de watergang kan raken en dat verondiepingen of vernauwingen van het oppervlaktewater, waardoor de doorstroming zou kunnen worden belemmerd, worden verwijderd indien deze een gevolg zijn van de werkzaamheden;
- er rekening mee wordt gehouden dat de watergang niet versmald mag worden als gevolg van de objecten. Hiermee zou de doorstroming in het geding kunnen komen; en/of
- er wordt voorkomen dat door het aanleggen van objecten, wegen of paden, het onderhoud aan de watergang (door het waterschap) wordt belemmerd.

Het is aan de initiatiefnemer om al datgene te doen of na te laten waardoor aan de zorgplicht wordt voldaan.

12.2.3 Algemene regel

In het stroomschema wordt verwezen naar één of meer algemene regels, zoals bedoeld in artikel 3.2 van de Keur. Deze algemene regel(s) is/(zijn) hieronder uitgewerkt. Naast de algemene regel is ook altijd de zorgplicht van toepassing. Als u het stroomschema heeft doorlopen en u komt uit bij het vakje 'Algemene regel zonder meldplicht' of 'Algemene regel met meldplicht', dient u te voldoen aan de regelgeving uitgewerkt in de betreffende algemene regel.

12.2.3.1 Algemene regel zonder meldplicht

Om te voldoen aan de algemene regel dient de initiatiefnemer te voldoen aan de voorschriften in het volgende artikel.

Artikel 1. Voorschriften uitvoering

- a. De onderhoudsroutes met een breedte van minimaal 3,75 meter moeten te allen tijde in stand worden gehouden, tenzij er gedurende de periode waarin de werkzaamheden plaatsvinden geen onderhoud zal plaatsvinden. De initiatiefnemer kan zich hierover laten informeren bij het waterschap.
- b. Wanneer objecten (hekwerken, rasters etc.) niet meer worden gebruikt, dan dient initiatiefnemer deze in zijn geheel te verwijderen.

Toelichting bij artikel 1

Deze voorschriften zijn bedoeld om te voorkomen dat onderhoud aan de watergang door het waterschap niet meer kan worden uitgevoerd. Hekwerken die niet meer van belang zijn kunnen beter worden verwijderd zodat de toegang niet onnodig wordt bemoeilijkt waardoor het onderhoud wordt belemmerd.

12.2.3.2 Algemene regel zonder meldplicht

Om te voldoen aan de algemene regel dient de initiatiefnemer te voldoen aan de voorschriften in het volgende artikel.

Artikel 1. Voorschriften uitvoering

- a. Hekwerken worden in de beschermingszone van de watergang voorzien van een poort met een breedte van minimaal 4 meter. Indien de poort is voorzien van een slot, moet initiatiefnemer een sleutel hiervan verstrekken aan het waterschap.
- b. Afrasteringen in de vorm van schrikdraad worden in de beschermingszone van de watergang voorzien van voldoende isolerende handgrepen. De handgrepen worden zodanig in de afrastering aangebracht, dat op eenvoudige wijze (dus zonder gebruik van sloten) een opening van minimaal 4 meter breed kan worden gemaakt.
- c. De onderhoudsroutes moeten te allen tijde in stand worden gehouden, tenzij er gedurende de periode waarin de werkzaamheden plaatsvinden geen onderhoud zal plaatsvinden. De initiatiefnemer kan zich hierover laten informeren bij het waterschap.
- d. Wanneer objecten (hekwerken, rasters etc.) niet meer worden gebruikt, dan dient de initiatiefnemer deze in zijn geheel te verwijderen.

Toelichting bij artikel 1

Deze voorschriften zijn bedoeld om te voorkomen dat onderhoud aan de watergang door het waterschap niet meer kan worden uitgevoerd. Het waterschap moet daarom vrije toegang hebben tot de omheinde strook grond gelegen in de beschermingszone. Hekwerken die niet meer van belang zijn kunnen beter worden verwijderd zodat de toegang niet onnodig wordt bemoeilijkt waardoor het onderhoud wordt belemmerd.

12.2.4 Vergunningplicht

Als u in het stroomschema uitkomt bij het gekleurde vakje waarin is aangegeven dat naast de zorgplicht een vergunningplicht geldt, dan mag de voorgenomen handeling niet zondermeer worden uitgevoerd. Er moet dan eerst een vergunning zijn verleend, zoals bedoeld in artikel 3.3 van de Keur.

De vergunning kan bij het waterschap worden aangevraagd (zie hiervoor www.hdsr.nl of www.omgevingsloket.nl). Na het indienen van het formulier zal uw aanvraag worden beoordeeld, waarbij er zal worden vastgesteld of de handeling kan worden toegestaan door voorschriften aan de vergunning te verbinden. Uitgangspunt hierbij is dat eventueel op te treden nadelige effecten van de handeling kunnen worden weggenomen door de te stellen voorschriften. Daarnaast moet ook altijd aan de zorgplicht worden voldaan als bedoeld in artikel 3.1 van de Keur.

Het afwegingskader waar vergunningaanvragen aan worden getoetst kunt u nalezen in het document 'Beleidsregels bij de Keur Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2018'. Indien u nog verdere vragen heeft, kunt u ook contact opnemen met de afdeling Vergunningverlening & Handhaving van het waterschap.